

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro

Arvoisat puheenjohtaja, valtuutetut, kuntalaiset, virkamiehistö ja median edustajat

Tämä vuodenaika on kunnan taloushallinnon kantilta katsoen erittäin haasteellinen, mahdollisesti pelottava, todennäköisesti ei ilahduttava, jännitystä tarjoava ja vaikka mitä. Valtakunnallisten ja EU-aluetta koskettavien muutosten keskellä, oman strategiatyömme ollessa vielä pahasti "vaiheessa" valmistellaan samaan aikaan ennustetta vuodelle 2020 - ja printataan koneelta vuoden 2019 tuloslaskelma. Esitän jo nyt kiitokset koko virkamieskunnalle aikaansaadusta arviosta vuodelle 2020 sekä vuosien 2021-2024 muutamista tunnusluvuista.

Tutkailin naapurikuntien vastaavia prosesseja ja sama kaiku on askelten. Yleinen taloustilanne heikkenee, valtionosuuksia lupailaan tämänvuotista enemmän mutta lupailaan myös hoidettavia hommia enemmän, toiminnan ja investointien rahavirta suistuu miinuksella vuosina 2020-2024, tämä näkyy myös meidän arvion rahoitusosassa. Verojen kertymäodotusten kanssa pitäisi olla enemmän realististi kuin optimisti. Vuonna 2018 kuntaveroa tuli 11,7 M€, tämän vuoden kertymän on kuultu olevan enempi tai vähempi heikomman ja kuitenkin ensi vuodelle toiveena 12,4 M€?

Nostan tästä kirjasesta muutaman kohdan toisten yläpuolelle. Haastoin somessa valmisteluun mukaan myös kuntalaisia - joutsalaisia, joiden ääntä pitää myös kuulla..

Talousarviokirjan pitäisi olla kappaleesta 1 suunnittelun perusteet kappaleeseen 7 yhteenveto vuoden 2020 talousarviosta tietokirja taulukkoineen ja luetteloineen: tiivis, totuudenmukainen, tulkinnan varaton ja faktoihin perustuva. Ainakin viimeiset neljä vuotta kappaleessa "Kunnan visio" on ollut virke: Joutsa on Keski-Suomen maakuntaan kuuluva kunta, joka tulee muuttamaan asukasmäärän kehityksen kasvu-uralle. Tavoitteesta huolimatta viimeiset 10 vuotta väkiluku on laskenut 2 % vuosi vauhdilla. Ristiriitainen asetelma syntyy lasten kotihoitoon suunnatun tukimäärärahan pudottamisella reilulla 35 %, kun samaan aikaan nuorien perheiden odotetaan muuttavan Joutsaan. Kuntalaisäänen, teini-ikäisten äidin toive nuorisotilojen saamiseksi kunnan pohjoiseen taajamaan Leivonmäelle olisi kyllä oikeutettu vision perusteella! Nuoriin liittyen yritin nostaa toisen asteen opiskelijat samalle viivalle "leasing-läppäreiden"suhteen eli kaikille, niin lukiolaisille kuin

ammattillisissa oppilaitoksissa opiskeleville Joutsan kuntalaisille oma kone. No, Joutsan lukion opiskelijat vetivät pidemmän korren. Harmi, kun strategia kehottaa olemaan tasapuolinen.

Investointi-osan "Olut tehtaan rauniot" ovat saaneet kuntalaisetkin ottamaan kantaa: mieskonmäkiset laittaisivat rahat kylänkoulun jatkoajalle, joutsalaisäiti somessa lasten ja nuorten tukemiseen: peukkuja tuli. Itse voisin jakaa tonnin joka omaishoitajalle "joululahjana" arvokkaasta työstä. Kuntalaisen ääni, erään omaishoitajan viesti: hän ihmettelee mihin ovat hukkuneet valtion vuodesta 2016 alkaen budjetissaan omaishoitoon kohdentamat lisämäärärahat? Esitän paikallislehdelle toiveen: tehkää juttu omaishoitajien arjesta, kertokaa kuka on oikeutettu tukeen ja kannustakaa omaisia hakemaan heille kuuluvaa tukea!

Vaalivuoden sana on ollut mitoitus. Meidän kunnassa mitoitus; työntekijää/ asukas 31.12.2018 on ollut 0,059 toisin sanoin 1 hoitaa seitsemäätoista.(vrt Toivakka 0,052, Sysmä 0,049). Huoltosuhteet puhuvat myös karua kieltä meillä 192,6 naapureissa 160 ja 210,50. Kuntalaisen kommentissa toivotaan, että henkilöstö, jolle Joutsan kunta joko suoraan tai välillisesti maksaa veroeuroilla palkkaa, arvostaisi mahdollisimman paljon työtään. Kommentissa pohdittiin myös tehostetun työnohjauksen tarvetta niin vakituiselle kuin kausityövoimalle. Perusturvan sektorille resursseja tähän on yritettykin suunnata, tosin vaikuttavuudesta ei ole raportoitu. Jatkossakin hyviä kuntatyöntekijöitä palvelutuotannossa tarvitaan mutta luonnollisesta poistumasta ei siis tarvitse mitoituksen näkökulmasta olla huolissaan väestöennuste huomioon ottaen.

Päivitetävästä strategiastamme saatujen ennakkotietojen perusteella luontoarvot halutaan pitää yhtenä kuntamme toimintaa ohjaavana "kärkenä". Tämä onkin erityisen tärkeää ilmastonmuutoksen uhatessa, vesihuollon haasteiden kasvaessa ja jäteongelmien realisoituessa. Some-haasteen saaneista kolme kuntalaista toivoi investointia muovijätteen keräilypisteeseen Leivonmäelle. Varmasti kannatettava asia.

Kunnanhallituksen päätöksellä olemme tilanneet ja saaneetkin ulkopuolisen asiantuntijan, Perlaconin tekemän kuntatalousanalyysin ja toiminnan sopeuttamisohjelman. En tiedä onko nyt kaikille lopputulema kristallin kirkas, koska valitettavasti prosessin aikana oli selvää "uskon puutetta" tilanteen

huolestuttavuudesta. Mikäli hyväksymme tämän kirjan, myös talouden tasapainotaulukon sivulta 5, ymmärrämme yksiselitteisesti tilanteemme.

Meillä on paljon huollettavaa kiinteistökantaa jo nyt ja lisää valmistuu. Taloutemme ei varmasti kestä kaikkien ylläpitoa, joten valtuuston hyväksymää kiinteistöstrategiaa on syytä ruveta käyttämään.

Seuraavassa vielä luettelona tuloksia kuntalaisten osallistamisesta:

- matonpesupaikka Leivonmäelle eli PYYKKIMAA vrt HIIHTOMAA ja Joutsan pesupaikalle huussi
- panostusta vanhusten ulkoiluttamiseen
- vuosimaksu kuntosalikäyttäjille
- liikuntapaikkoja jo riittävästi
- kylän teihin uutta pintaa
- tukiopetusta kouluihin riittävästi
- sivistyslautakuntaa haastetaan pitämään nuorista huolta: syrjäytymisen ja huumekekeilujen estäminen, elämänhallinnan lisääminen, työllistäminen jne.

Näiden pohdintojen jälkeen Joutsan Kokoomusryhmän puolesta:

**Hyvän Joulun Toivotus Teille kaikille!**

